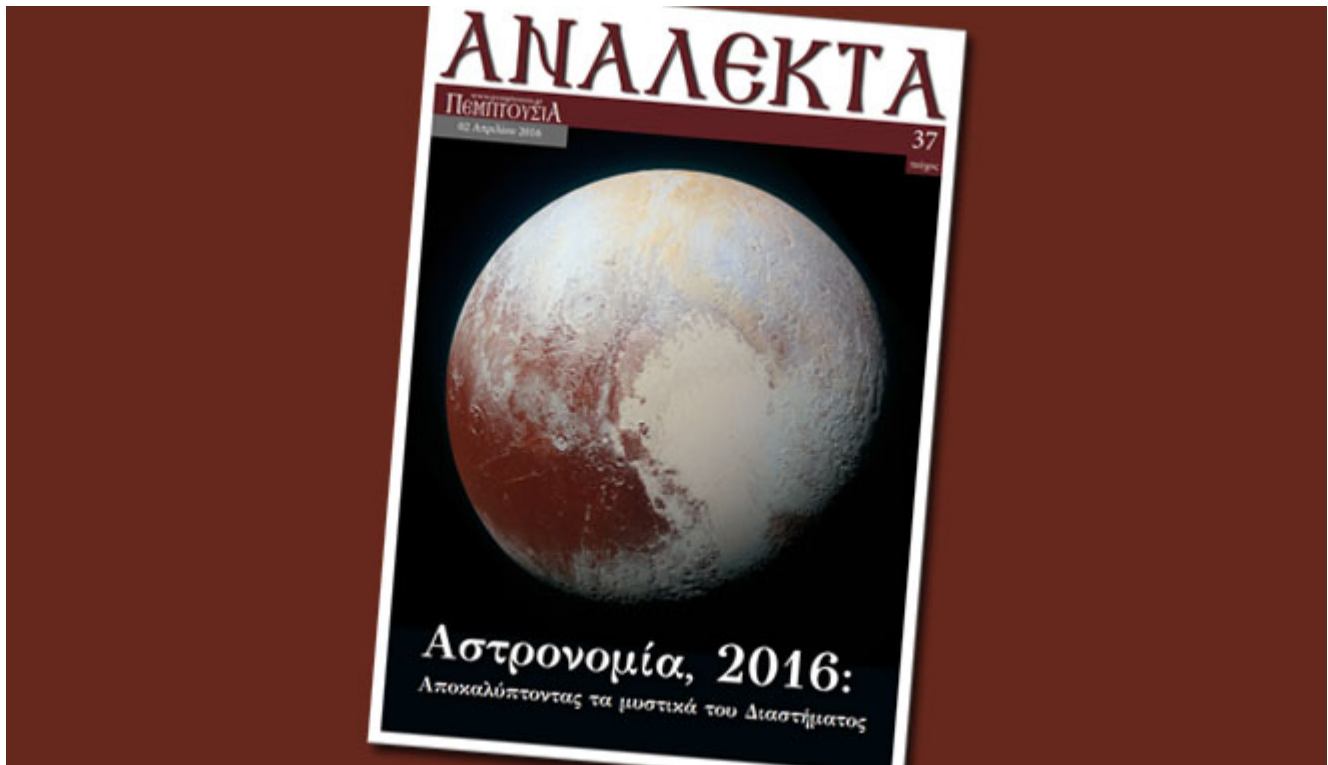

Αστρονομία: Μητέρα όλων των Επιστημών...

/ [Πεμπτούσια](#)

Image not found or type unknown

Για να διαβάσετε το καινούριο τεύχος των Αναλέκτων, κάντε κλικ στην εικόνα

Είναι άραγε υπερβολή ο χαρακτηρισμός «Μητέρα όλων των Επιστημών» που χρησιμοποιεί ο γνωστός Αστροφυσικός και Αναπληρωτής Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Στράτος Θεοδοσίου, για την Αστρονομία;

Προσέξτε τι λέει στο άρθρο του σχετικά με το ρόλο της διαχρονικής αυτής επιστήμης στην εξέλιξη της ανθρώπινης κοινωνίας: «Από τότε που ο άνθρωπος δημιούργησε ημερολόγια, γνωρίζοντας πλέον τις εναλλαγές των εποχών του έτους, της περιόδου σποράς και θερισμού και την επάνοδο των αποδημητικών πτηνών, έπαψε να είναι νομάς, έφτιαξε πόλεις και εγκαταστάθηκε σε αυτές. Δηλαδή ουσιαστικά δημιούργησε αυτό που ονομάζουμε πολιτισμό.»

Και τι χρειάστηκε για να δημιουργηθούν τα ημερολόγια; Η εμφάνιση και η εξέλιξη της Αστρονομίας, της επιστήμης εκείνης που όπως επισημαίνει ο κ. Θεοδοσίου»μελετά τους νόμους που διέπουν την κίνηση των άστρων» και που «...ως κύριο αντικείμενό της έχει τον προσδιορισμό των θέσεων, των διαστάσεων

και των κινήσεων των ουρανίων σωμάτων...» αλλά και τη «...συλλογή πληροφοριών για πρακτικούς σκοπούς της ζωής μας, όπως για τον προσανατολισμό μας τη μέρα και τη νύχτα, για τη ναυσιπλοΐα, για τη γεωργία και για τον υπολογισμό του χρόνου και των εποχών.»

Όλα ξεκίνησαν από την ανάγκη του ανθρώπου να εξηγήσει τον κόσμο, την ίδια του την ύπαρξη, από την προσπάθειά του να απαντήσει στα βασικά υπαρξιακά του ερωτήματα: -Ποιός είμαι; -Από που προήλθα; -Πώς και γιατί γεννήθηκε ο κόσμος; - Πού θα καταλήξουν όλα αυτά τα θαυμαστά που βλέπω γύρω μου;

Οι αρχαίοι Έλληνες Αστρονόμοι – Φιλόσοφοι έθεσαν τα θεμέλια της Αστρονομίας, διατυπώνοντας θέσεις που σε κάποιες περιπτώσεις χρειάστηκε να περάσουν αιώνες για να δικαιωθούν και να γίνουν αποδεκτές από την ανθρώπινη κοινωνία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο Αρίσταρχος ο Σάμιος, χωρίς αυτό να υποβαθμίζει τη συμβολή άλλων επιφανών αστρονόμων, όπως ο Ίππαρχος ο Ρόδιος. Και χωρίς επίσης να υποβαθμίζεται η συμβολή των νεοτέρων – μη Ελλήνων – εκπροσώπων της Αστρονομίας, όπως ο Κοπέρνικος, ο Κέπλερ και ο Τζορνάντο Μπρούνο, που πλήρωσε μάλιστα με τη ζωή του την αναζήτηση της επιστημονικής αλήθειας.

Στο πέραςμα του χρόνου, η Αστρονομία μετεξελίχθηκε σταδιακά στην Αστροφυσική και με τη βοήθεια της γενικότερης τεχνολογικής εξέλιξης μα έδωσε τη δυνατότητα να δούμε κυριολεκτικά «με άλλα μάτια» το Σύμπαν, και εδώ έχουμε υπόψη μας τη φωτογραφία, τη φωτομετρία και τη φασματοσκοπία, κατανοώντας τη δημιουργία των άστρων και των πλανητών.

Θα μπορούσε να πει κανείς ότι η κατάκτηση του διαστήματος, που είδαμε να ξεκινά τον 20ο αιώνα, ήταν απλώς αναμενόμενη: πύραυλοι, δορυφόροι γύρω από τη Γη, άνθρωπος στο διάστημα, ταξίδι στη Σελήνη, διαστημικοί σταθμοί, διαστημοσυσσκευές που περνούν τα σύνορα του ηλιακού μας συστήματος και έπεται συνέχεια... Ίσως με ένα ταξίδι στον Άρη, που δεν αποκλείεται να δούμε να πραγματοποιείται στο πρώτο μισό του αιώνα μας. Του πλανήτη που φαίνεται ότι έχει αρκετά ακόμα μυστικά να μας αποκαλύψει, πέρα από το επιφανειακό νερό που ανακαλύψαμε πρόσφατα.

Οι πρόσφατες ανακαλύψεις στο ηλιακό μας σύστημα, χάρη σε αποστολές όπως η Ροζέτα στον κομήτη 67P/Τσουριούμοφ-Γκερασιμένκο, και οι «Νέοι Ορίζοντες» που επέτρεψαν τον εμπλουτισμό των γνώσεών μας για τον Πλούτωνα, έρχονται απλώς να επιβεβαιώσουν πόσα πολλά έχουμε ακόμα να μάθουμε για το Σύμπαν. Το ταξίδι συνεχίζεται...

Νίκος Λουπάκης

Αρχισυντάκτης Επιστημών